

Nemški rušilec.

Ameriški obali se je približal nemški rušilec. — Mornariški krogi so zelo razburjeni.

Newport, News, 7. aprila. — Danes je dospelo sem poročilo, da so videli v bližini ameriške obale nemški rušilec. Takoj zatem je bil odposlan na visoko morje nek vlačilec, ki je imel posvariti vse parnike in jih vrniti nazaj v pristanišče.

Newport, R. I., 7. aprila. — Oficijsko je bilo sporočeno, da je bil večeraj zjutraj ob polosmih v bližini ameriške obale nek rušilec. Parnik je imel dva jamba in en dimnik ter je imel približno 10,000 ton displacementa. Vozil je v za padni smeri.

Mornariški krogi, ki so v velikem strahu, so prepričani, da je to neka maskirana nemška križarka, ki ima namen potapljanja ameriške parnike.

Washington, D. C., 7. aprila. — Svetnik v Nantucket so danes brzojavili mornariškemu departmentu, da kroži v bližini ameriške obale nek sumljiv parnik. — To poročilo je povzročilo v vseh mornariških krogih veliko razburjenje.

Boston, Mass., 7. aprila. — Ribiška parnika "Tide" in "Swell", sta baje potopljena. Potopil ju je nek nemški parnik, katerega so videli v bližini ameriške obale. V tujaknjem pristanišču je par plovba popolnoma vstavljena.

Boston, Mass., 8. aprila. — Po veljnih neke angleške trgovske ladje je sporočil večeraj tujaknjemu Navy-Yardu, da je videl večeraj v bližini svetilnika neko sumljivo ladjo.

Oblasti še zdaj niso na jasnem.

Bryan — prostovoljec.

Tallahassee, Fla., 7. aprila. — William J. Bryan je poslal predsedniku Wilsonu pismo sledeče vsebine:

— Uverjen, da je dolžnost vsakega državljanca, da nosi svoj delež vojnega bremena in del nje nevarnosti, zato ponudim vladni svojo službo. Prosim, da me sprejmete kot prostaka, kjerkoli me potrebujete. Določite me za kakšno delo, katerega bi mogel izvrševati, dokler ne bom poklican pod zastavo. Pri Rdečem križu bi v bolnišnici skrbel za udobnost vojakov, potem Y. M. C. A., pa bi nadzoroval moralno moč v tabornu.

Bryan je kot polkovnik povelejal polk prostovoljcev iz Nebraska v ameriško-španski vojni.

Japonska odobruje Wilsonov korak.

Tokio, Japonska, 7. aprila. — Japonsko časopisje z velikim veseljem odobruje vstop Združenih držav v svetovno vojno in pravi, da je to smrti udarec za Nemčijo. Časopisi čestitajo Wilsonu k njegovemu koraku.

Nek japonski državnik je izjavil:

— Japonska uporablja vse sile da premaga Nemčijo in veseli jo bo, ako bo mogla sodelovati z Ameriko.

Carranza bo odpustil Nemce iz armade.

Brownsville, Tex., 7. aprila. — Simpatije do Združenih držav v dezo naraščajo. Poročajo, da namerava Carranza odločiti vse Nemce iz mehiške armade.

To poročilo je poslal v Washington ameriški konzul Johnson iz Mamaros nasproti Brownville.

Reforme na Ruskem.

London, 7. aprila. — Keelische Zeitung poroča, da so se pričeli s predprijavami za reforme na Ruskem. Tozadeven predlog bo stavljen v dumi takoj po Velikonoči.

Newyorško pristanišče bo zaprto

Carinski urad naznanja, da bo newyorško pristanišče vsak večer ob 6. uri zaprto za vse ladje, ki prihajajo in odhajajo. Ta odredba stopi v veljavo danes zvečer.

Prehrana prebivalstva.

Avstrijski minister za prehrano je sam izjavil, da primanjkuje avstrijskemu prebivalstvu hrane.

Minister za prehrano prebivalstva, general Hoefer, je izjavil zastopnikom časopisov sledeče: — Gotovo je, da nimamo hrane v izobilju, in vsled tega moramo zelo štediti z dnevnim odmerkami, da se bo narod prehranil do bodoče žetve. Brezdvomno je, da bodeta tudi meseca februar in marec zelo težka z ozirom na prehrano. Ker so žitne zaloge velikih trgovcev izčrpane, se kupuje sedaj žito od malih posestnikov, ki shranijo 90 odstotkov vseh avstrijskih poljskih pridelkov. Nakupovanje hrane napreduje zelo počasi. Resnica je, da nam bo zelo pomagalo z zalogami v Rumuniji, toda na te zaloge moremo računati šele koncem marca. Dolenji del Donave je zamrznjen, tako da je dovažanje živil iz Rumunije po vodi nemogoče.

Sedaj se je že ukrenilo, da se dovede žito do Donave; ker pa zelo primanjkuje prevoznih sredstev, se je treba posluževati za prevoz srbskih volov. Glede razdelitve rumunskega žita se je dosegel z Nemčijo popoln sporazum. Obe državi tvorita z ozirom na prehrano ljudstva eno celoto, in na podlagi tega se bo tudi delalo: oni, ki več potrebuje, bo tudi več dobil. Pogosto se govori, da ima Ogrska vsega v izobilju, medtem ko se v Avstriji strada; to ni popolnoma točno; tudi Ogrska se bo morala vzdržati s tem, kar ima.

Cesar Viljem za reforme.

Kodanj, Dansko, 7. aprila. — Danes so došla poročila, da je nemški cesar naklonjen državnim reformam. Obljubil je, da bo izvedel reforme, kadar se bo izkazala prilika.

Zatrjuje se, da se bo ustanovilo "narodno kraljestvo Hohenzollerncev". Najprej bodo vpeljali izpremembe v Prusiji. Odstranili bodo tri razrede pruske volilne sistema.

Kakor se poroča, je vstop Združenih držav v vojno zelo vplival na reformno gibanje v Nemčiji.

Nemška vlada je prišla do prepričanja, da se mora takoj modernizirati pruska ustava in se mora proklamirati bolj demokratska vlada, čakati se ne sme niti konca vojne. To zahtevajo vojaški in politični oziri, da se prepreči "nevihta svetovnega javnega mnenja", kakor piše berlinski list "Vorwaertz".

Carranza v ječi?

El Paso, Tex., 7. aprila. — Razširila se je vest, da je v Mexico City nastal nemir in da so zaprli generala Carranza.

Mehiški vladni zastopniki zatrjujejo, da je ta vest brez vsake podlage.

Vest je najbrže prišla od Villahov pristavev.

Ameriška cenzura.

Washington, D. C., 7. aprila. — Vlada Združenih držav bo v kratkem vpeljala cenzuro za pisma, brzojave in kabel.

To poročilo je izdal državni departament danes.

V nekaj tednih bomo videli pisma s pripombo "opened by censor". Cenzura bo vpeljana po vseh Združenih državah.

Zlasti stroga bo cenzura za pisma, ki so namenjena v tuje države. Dobra posledica tega bo, da bo ameriška pošta pregledana v Ameriki, ne pa več na Angleškem.

Nemci dobe po dva piruha za Velikonoči.

Berlin, Nemčija, 7. aprila. — Berlinski župan je naznanil, da bo vsak moški, ženska in otrok v Berlinu dobil za Velikonoči po dve jajci. Najvišja cena za jajce je določena 7 centov (okoli 30 pfenigov).

Županstvo skrbi za to, da se dobi dovolj jajc. Treba jih bo okoli 1 milijone. Prej je bilo za vsako osebo določeno po dve jajci vsake tri tedna.

Adm. J. H. Oliver, governor Virgin Islands.

Tisza za mir.

Ogrski ministrski predsednik se je začel zavzemati za mir. — Narodni bodo nagajeni za svoje žrtve.

Kodanj, Dansko, 8. aprila. — Ogrski ministrski predsednik grof Tisza je napisal za nek ogrski list velikonočni članek, v katerem preokuje, da bo kmalo nastal mir in da bodo avstrijski narodi bogato nagajeni za svoje žrtve.

Med drugim je rekel tudi sledeče:

Trdnjava, ki so jo zgradili naši sovražniki, ni tako trdna, kot so si prej mislili. Na vseh krajih je začelo pokati. Najprej so se v Rusiji izvršile velike izpremembe, zdaj je pa Italija prva na vrsti.

Centralni zavezniki ne hrepene po ničem drugem, kot po miru. Ta mir mora biti trajen in mora zagotoviti obstanek celotnega človeštva.

Dunajsko in nemško časopisje je priobčilo precej komentarov o Tiszovem članku. Vsi časniki se strinjajo v mnenju, da je Tisza na pravem stališču.

Nemške ladje razstreljene.

Washington, 7. aprila. — Interirani nemški kanonski čoln "Cormorant" v Guam, v Tihem oceanu, je bil razstreljen.

Čoln se ni hotel podati ameriški posadki, ki ga je hotela zapleniti, temveč ga je lastno moštvo razstrelilo. Pri razstrelbi sta bila ubita dva nemška častnika in pet mož posadke.

Ameriški vojski so aretirali 20 častnikov in 321 mož. To se je zgodilo sinoči ob 8. uri.

Ameriški oboroženi parniki.

Washington, D. C., 7. aprila. — Ameriškim oboroženim parnikom ne bo dovoljeno pristati v nizozemski pristanišča, ker so Združene države stopile v vojno. Nizozemska vlada je proglasila oborožene parnike za bojne ladje in kot take ne smejo v nizozemska pristanišča.

Poročalo pa se je v Washingtonu, da skandinavske države dovoljujejo oboroženim parnikom prihajati v skandinavski pristanišča in smejo tudi zopet odpluti.

Pletenje nogavic za vojaške.

Washington, D. C., 7. aprila. — Miss Elsie Calder, hčerka senatorja iz New Yorka, je pričela z delom na novo.

Med tem ko je podpredsednik Marshall podpisal vojno resolucijo, sta Miss Calder in njena prijateljica Miss Sarah Murphy iz Brooklyna sedeli v galeriji za senatorje in sta pletli nogavice za vojaške.

Hite s porokami.

Chicago, Ill., 7. aprila. — Ker je bilo naznanjeno, da se potem, ko nastane vojna, ne bodo več izdajala ženitvanjska dovoljenja, se je zglasilo v zadnjih dveh dneh izvanredno veliko ženitve ženjin. Poročje je določeno po dvoje jajc vsake tri tedna.

Podpredsednik Marshall.

Ne pišite pisem!

IZ AMERIKE SE NE MORE POSLATI PISMA V NEMČIJO, AVSTRIJO, LUXEMBURG, BOLGARSKO IN TURČIJO.

Washington, D. C., 7. aprila. — Generalni poštar Burleson je odredil, da je prekinjenje poštne zveze med Ameriko in Nemčijo ter Avstrijo, Luxemburgom, Bolgarsko in Turčijo.

Za časa sedanjega stanja oziroma za časa vojne ne bo prišlo iz Združenih držav nobeno pismo v omenjene države.

Takih pisem pošta sploh ne bo več sprejemala.

Pisma, ki bodo prišla iz prejemljenih držav v Ameriko, bodo dostavljena naslovnikom.

Iz Združenih držav ni mogoče pošiljati denarja v Nemčijo oziroma v Avstrijo. Mednarodni poštni urad ne bo več izplačeval ameriških nakaznic, ki so namenjene v Nemčijo, Avstrijo, Turčijo, Luxemburg in Bolgarsko.

Bojaki, vpoštevajte to!

Konferenca nemških knezov.

Berlin, Nemčija, 7. aprila. — Veliki vojni stan bo v nekaj dneh pozorišče zelo važnega sestanka.

Med posetniki tega sestanka bodo zelo vplivne vladarske osebe, vodilni državniki, visoki diplomati itd. Seja bo zelo važna.

Odprava natakarij v Mehiki.

Mexico City, 7. aprila. — Od danes naprej bo v Mexico City preprečeno lastnikom gostilni imeti natakarije v gostilniških prostorih, kjer se prodajajo opojne pijače.

Nemški zrakoplovci ob angleški obali.

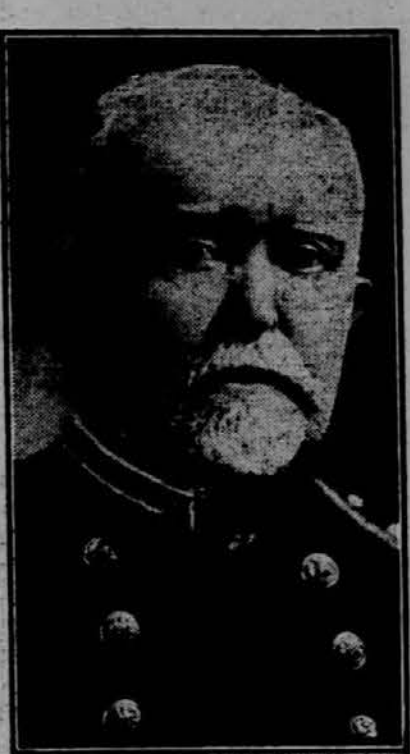
London, Anglija, 7. aprila. — Uradno poročajo, da so nemški zrakoplovci zopet bombardirali kentsko obalo. Vrgli so osem bomb, ki pa niso napravili nikake škode; tudi žrtev ni bilo; pobili so samo nekaj šip.

Zaprte gostilne v Pragi.

Kodanj, Dansko, 7. aprila. — Vojaške oblasti so danes v Pragi na Češkem zaprle 12 gostilni, ker so v njih prodajali meso in druge stvari, ki so prepovedane.

Ameriški konzul aretiran.

London, 7. aprila. — Kakor pravi neko poročilo iz Amsterdama na Nizozemskem, je bil ameriški vice-konzul v Ghentu, Julius van Hee, aretiran in odpeljan v Nemčijo.

Adm. R. S. Griffin.

Z raznih front.

London, Anglija, 8. aprila. — Ob cesti Bapaune-Cambrai smo sinoči imeli velike uspehe. Napredovali smo na fronti 3 tisoč jardov.

Na več krajih so naši vdrl v sovražno črto in so se vrnili z jetniki. Nemški zakopi so bili zelo poškodovani.

Zrakoplovci so bili zelo delavni. Metali so bombe na sovražna skladišča. Imeli so lepe uspehe. Uničili so tri zrakoplovne baze in več drugih poslopij.

Paris, Francija, 8. aprila. — V Belgiji so naši vojaki na več krajih vdrl v nemške zakope, kjer so našli veliko število mrtvih.

Med Somme in Aisne se vrševroči artilerijski boji.

7. aprila je padlo 1200 izstrelkov v Rheims. Ena civilna oseba je bila ubita, tri pa ranjene.

V Belgiji se je artilerijski boj nadaljeval vsa noč.

Berlin, Nemčija, 8. aprila. — Naši nasprotniki, med njimi tudi Amerikanci, ki so bili že prej v zrakoplovem oddelku zaveznikov, še predno so Združene države napovedale vojno, so izgubili v marcu 161 letal med njimi je bilo 143 aeroplanov in 19 balonov.

Naše izgube znašajo 45 zrakoplovov.

Straža streljala.

Boston, Mass., 8. aprila. — Vojaška straža v Cambridge, blizu municijske tovarne je zapazila nekega človeka, ki je nameraval zažgati bombo. Straža je streljala, toda atentator je vrel.

Svobodna Belgija, Poljska, Iraka in Srbija.

Washington, D. C., 8. aprila. — Kongresnik Medill McCormick iz Illinois, bo jutri v kongresu postavil predlof, da se naprosijo vse velesie, da se zopet osnuje svobodna Belgija in Srbija in da se napravi samovlada v Poljski in Iraki.

Resolucija bo poslana poslanjskim zbornicam v Rim, Pariz, dumi v Petrograd in London in Ottawa, Capetown, Melbourne in Wellington.

Angleški zrakoplovci ob belgijski obali.

London, Anglija, 8. aprila. — Angleška admiraliteta naznanja: V noči od 7. do 8. aprila so naši zrakoplovci napadli Zeebrugge in so metali bombe. Ravno tako so bombardirali tudi municijska skladišča v Ghentu in Brugem. Vsi zrakoplovci so se vrnili.

Torpedirali smo dva nemška rušilca. — Enega smo videli, da se je potopil. Kaj se je zgodilo z drugim, ne vemo. Bil je močno poškodovan. Mi nismo imeli nikake izgube.

POZOR!

V zalogi imamo še nekaj slovensko-amer. koledarjev. Kdor ga nima, naj ga takoj naroči.

Cena 25 centov.

SLOVENSKO PUBLIKACIJSKO DRUŠTVO, 22 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kongresnica Miss Rankin.

Miss Jeanette Rankin, prva in edina članica kongresa, je bila središče tragičnega prizora za časa glasovanja o proglasitvi vojne stanja. Ko je uradnik poklical njeno ime za glasovanje, je vladala po zbornici tišina. Sedela je v zadnji vrsti zbornice boječe, nerazgovorna, ne "da" ne "ne".

Dvakrat je uradnik imenoval njeno ime za glasovanje, je vladala po zbornici tišina. Sedela je v zadnji vrsti zbornice boječe, nerazgovorna, ne "da" ne "ne".

Po hišnem redu je speaker Clark odredil, da uradnik še enkrat prebere imena onih, ki niso glasovali.

Ko je bilo zopet imenovano njeno ime, se je med poslušalkami zapazil nemir. Miss Rankin se je uresila in se je stisnila v svoj sedež. Pogled vsakega se je vprl v njo. Na galeriji so se ženske sklonile naprej, da bi jo videle.

Zalostnega obraza se je obrnila proti poslanikom na levo in desno, kakor da bi jih hotela prositi pomoči. Toda nikdo niti najmanj ni hotel vplivati na njeno glasovanje.

— Ne morem glasovati za vojno! — je slednjič zaklicala.

Dolgo časa je vladala tišina v veliki dvorani. Miss Rankin se je oimahovaje dvignila in se je oprijela sedišča. Poskusila je govoriti; iz njenih ust pa ni bilo glasu. Z obupnim glasom polnim bolesti je zaklicala:

— Želim služiti svoji domovini, toda ne morem glasovati za vojno.

Nato je utrujena omahnila na svoj sedež. Prsa so se ji dvigala in glava ji je padla nazaj. Z rokami si je pokrila obraz in je ihtela.

Tako je sedela kakor tri minute. Kongresniki so se zbrali okoli nje in so jo slednjič odpejali iz zbornice v sosedno sobo.

K njej je prišel uradnik in jo vprašal, kako naj označi njeno glasovanje. Izjavila je, da glasuje proti predlogi.

Špijoni v mornarici.

Tajni vladni detektivski so na sledu šestem špijonu, ki služijo v sreču prve ameriške obrambne linije — v mornariškem departmentu. — Aretacija teh oseb je stvar par ur. Izjava predsednika Wilsona v kongresu, da je pruska avtoritacija napolnila "naše nič hudega sluteče kraje n še celo vladne urade s špijoni", temelji na faktih, ki so v posesti tajnih detektivov.

Lov na kajzerjeve špijone v Ameriki se prične takoj. Tukaj pravijo, da prvi, ki bo aretiran kot špijon, je odličen Nemec na čelu neke organizacije, ki je bil velik zaupnik bivšega nemškega poslanika Bernstorffa. Tajnik Daniels je tudi omenil, da je v vladni listnični za topeve na dreadnoughtkah vse polno nemških volnov, ki jih bodo v kratkem polovili.

Amerikanci v Franciji se pri-glasujejo.

Paris, Francija, 7. aprila. — Ameriški poslanik v Parizu je prejel več ponudb v Franciji živeti ameriških podanikov za vojno službo.

Nemci gradijo železnice.

London, Anglija, 7. aprila. — "Les Nouvelles" v Maastricht pišejo, da Nemci gradijo mnogo železnic v Ardenih.

Železnice bodo tekle iz Belgije proti jugu v smeri proti Renu in Moseli.

Predsednikova čestitka.

Washington, D. C., 8. aprila. — Nocoj je brzojavil predsednik Wilson bežijemsku kralju Albertu in mu čestital za rojstni dan.

V brzojavki je nadalje omenil, da so tudi Združene države vstopile v vojno. Besedilo brzojavke bo šele tedaj objavljeno, ko jo bo belgijski kralj sprejel.

BOJAKI, SLOVENCI, SPOMENI NA SLOVENSKE RAZBOJNE V STANISLAVU!

Iz Avstrije.

Novo prebiranje avstrijskih črnovojnikov. — Vzeli so vse, kar je bilo sposobno za vojaško službo.

"Neue Freie Presse" od 4. februarja t. l. javlja da so z onim dnem pozvani na ponovni pregled avstrijski črnovojniki rojeni v letih od 1872 do 1891. Mlajši razredi, zlasti oni iz leta 1892 do 1898, so bili že prebrani. Za najmlajši razred iz leta 1899 se je vršil pregled med 8. in 22. februarjem. Za razrede od 1872 do 1891 je bilo prebiranje določeno med 3. in 28. marecem. — K temu prebiranju so dolžni priti vsi oni, ki ne služijo aktivni ki so bili pri prejšnjih prebiranjih spoznani nespособnim, in oni, ki so bili suspendirani. Z istim pozivom so pozvani na prebiranje tudi črnovojniki v Bosila pregledovanja vseh razredov.

V Avstriji so se že ponovno vršila pregledovanja vseh razredov in črnovojnikov. Gotovo je, da so pri teh pregledovanjih vzeli v vojaško službo vse, ki so bili količkaj sposobni za vojno službo. Ako je sedaj določeno ponovno prebiranje teh pri prejšnjih pregledovanjih za nespособne spoznanih mož, nam kaže to, kako zelo primanjkuje v Avstriji že vojakov.

Isto se razvdi tudi iz naslednje novice, katero je priobčila dunajska "Neue Freie Presse" istotako 4. februarja: Ministrstvo za domobranbo objavlja sledeče: "V najkrajšem času bodo pozvani bivši častniki in častniški aspiranti, rojeni v letih od 1866 do 1873, ki so bili pri dosedanjih pregledovanjih spoznani nespособnim za vojno službo pod orožjem. Upotrebi jih bodo za vojno službo v zaledju, in to za krajeno službo izven bojne črte. Na ta način bodo izmenjeni v zaledju mnogi častniki, katere bodo poslali na bojno črto."

Prohibicija napreduje.

Springfield se je posušil z neuradno večino 458 glasov. Ženski glasi so odločili.

Prizetih je 215 salunov.

Glavno mesto Wisconsin, Madison, in sedež državne univerze se je osušilo, prikrat izza svoje ustanovitve pred 70. leti.

Zopet dva osumljenca.

Zvezni uradniki so prijeli v Chicagu zopet dva Nemca, ko sta dospela semkaj z vlakom. Pripekljena sta bila v urad Hintonia Claibough, predstojnika zvezne tajne službe v zveznem poslopju, in tamkaj zasiljena. Aretirana sta baje poročnik Victor Kurth in ladijski pomočnik Hermann Schroeder, ki sta utekla iz internirane nemške križarke "Prinz Eitel Friedrich", dne 19. marca.

Vojski streljajo.

Trenton, N. J., 7. aprila. — Danes zjutraj sta dva vojaka, ki sta izšla železnico, streljala na dva moška. Oba sta se sumljivo vedla v bližini železnice.

Na Franka McGrath je streljal vojak, ko se je približeval železnici in mostu čez reko Delaware.

Frank Henry pa je šel pol milje proč od tega pozorišča tudi blizu mosta.

McGrath je bil zadet v želodec in je nevarno ranjen. Henry pa je bil zadet v želust.

Na vojakov klic se nista hotela postaviti. Prepeljali so ju v bolnišnico.

Pošiljatelj denarja!

Valed vojnega stanja med Nemčijo in Združenimi državami, je za nedoloten čas ves bančni promet v Nemčijo in Avstrijo vstavljen, in od zdaj naprej do preklica ne moremo nič več pošiljati denar v Avstrijo ali Nemčijo, ali na kak drug način izvrševati isplačila v omenjenih državah.

Priporočamo se za pozneje, ko bodo zavladali mir, ter beležimo s spoštovanjem

TVRDKA FRANK SAKSER,

33 Cortlandt St., New York, N. Y.

Jugoslavanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januara 1901 v državi Minn.
sedež v ELY, MINN.

GLAVNI URAĐNIKI:

Vredsjednik: MIHAEL ROVANSEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsjednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

MADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.
JOHN VAROGA, 5126 Natrons Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Delmont, Pa.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 - 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.
MAT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDZUJEVALNI ODBOR:

EUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK SKRABEC, Stk. Yda. Station RFD. Box 17, Denver, Colo.

FRANK KOCHER, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pomoči, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-
tožbe pa na predsednika porotnega odbora.
Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bo-
odstalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

Juan Miseria.

(JANEZ NEVOLJA.)

— POVEST —

Španski pisatelj P. Luis Coloma.

(Nadaljevanje.)

Pater Franc je postavil nato la-
na okno, drugam je ni imel po-
staviti; pazno je gledal stanko, ki
je čepela na tleh, in rekel:
"Salamanka, ali si videla pro-
cesijo?"

"Videla sem jo, gospod", je
odgovorila, in grenak, neutolažen
jok se ji je izvil iz srea.

Pater je stopil k nji in se ni ka-
zal nič osuplega; rekel je napol
šaljivo, napol ljubeznivo:

"Kaj je to, Salamanka? Ali se
ti je hudo, v telesu obrnil, ko
si videla Kristusa pred seboj?"

Starka je jokala naprej; pater
Franc je vzdignil za roko:

"Sem pojdi! Pa saj trepetiš.
Zenska! — Na, ogri se malo. —
Sem se vsedi! — Kar misliš kar
tako na oni svet? Ali ne misliš po-
čakati, da te obesijo?"

In med temi besedami jo je du-
hovnik skrbno ogrnil z nekakim
plaščem, ki ga je imel na sebi, in
jo je posadil na revno posteljo;
drugega pohištva ni bilo v celici.

"Ali veš, da sem s sodnikom
govoril?" je nadaljeval ljubezni-
vo. "Izvrsten človek! Prav pri-
dobri volji sem ga dobil!"

Salamanka je nehala jokati in
je vzdignila glavo.

"In sodnik mi je dejal —
Torej dejal mi je: Pater Franc!
Če se Salamanka hoče izmuzniti,
je to čisto v njenih rokah. Povej-
te ji vi, da jo izpustim kar zlepa,
samo ako prekliče —" In kapu-
cin je uprl vanjo svoj presunjeni
pogled in počasi izgovoril: "ob-
rekanje zoper Janeza Nevo-
ljo —"

"In če me tudi obesijo, bom!
Če me tudi obesijo, vse eno!" je
vpila Salamanka in skočila po-
konec.

Menih je ves presenečen stojil
korak nazaj; mislil je, da bo za-
del na trmo, laži, zavijanje in na
vse zvijače prekanjene starke. Se-
daj je pa videl, da mu gre Sala-
manka sama nasproti, kakor da
mu je hotel Bog v plačilo za pre-
stani trud drugo delo prihraniti.

Ko je starka videla, da se pater
umika, jo stopila s sklenjenimi
rokami za njim in klicala vedno
bolj iz sebe:

"Preklicala bom, pater Fran-
ce; Pri njenih bolečinah sem pri-
segla Materi božji, da bom! In če
me tudi obesijo prekličem!"

Popadel jo je nekak krč, da je
omahnila in toliko da jo je pater
Franc v roke vjel; odel jo je s
kosem od postelje ter je povrhu
del še svoj plašč; in medtem, kon-
porabljati svojo veliko moč, da
jo je s tako materinsko skrbjo bi
se mu hudoobi načrti porečili.

odeval, je zamemal med zobmi:
"Pravijo, da noben hrast ne
pade na prvi mah... Ako Bog
hoče, ga z enim dihom podere!"

Šel je na okno, in sin španski-
velikašev je bdel vso tisto dolgo
noč pri obogi zavrnjeni starki.

Na Veliko noč se je Salamanka
spovedala pri patru in v ječni ka-
pelici je sprejela iz njegovih rok
sv. Resenje Telo. Potem sta dolgo
govorila in sk. nila, da Salaman-
ka takoj po praznikih vpriče so-
dnika preklic svoje krivo pričev-
nje zoper Janeza.

Toda kolik je bil patrov strah,
kolika žalost, ko je mislil na do-
ločeni dan zgodaj zjutraj Sala-
manko obiskati, da bi jo še malo
očeval, pa mu je povedal rav-
natelj, da so jo na višji ukaz iz-
pustili prejšnji večer in izročili
dvema neznanecema, ki sta jo pri-
šla iskat.

Pater se je zbal, da bi mu uteg-
nil ta dogodek vse upe končati.
Zato je nemudoma tekel v Graho-
vo; pa Salamanka sploh ni bilo
več domov; ne doma, ne drugje
niso nikdar več izvedeli zanjo.

Čez par let, ko je že več oseb iz
naše povesti pomrlo, so trebili de-
lavci neki kanal, po katerem se
odteka nesnaga iz mesta, in so na-
šli v eunjah zavito truplo, ki je
bilo že močno segnuto. Ni se dalo
dognati, kaj je bil v življenju ta
grozni rop smrti. Zdravniški o-
gled ni mogel ničesar drugega re-
či, kakor da je to čisto gotovo
truplo neke starke in da je umrla
nasilne smrti z udarci, ki so ji bili
zadani na glavo s cepinom ali ka-
ko drugo podobno rečjo. Velike
se je omenjalo, da je desetica kr-
čevito tiščala dva koščka blaga,
ki sta bila zvezana s trakom ka-
kor škapulir. Po obliki in pa ne-
katerih komaj vidnih obrisih, ki
so se na teh eunjah še poznali, so
sklepali nekateri, da je bil to
škapulir Kristusa umirajočega, ki
ga pobožni ljudje radi nosijo.

XVII.

Dobrega patra je čakal drug, še
hujši udarec. Ves potrt, da je Sala-
manka nenadoma izginila, je
hitel s to novico k sodniku, a iz-
vedel je, da so tega častivrednega
uradnika nenadoma prestavili in
da je prišel na njegovo mesto
eden izmed tistih sodnikov brez
poklica, brez skušnje in brez ve-
sti, ki so v onih časih mairskeje
delali sramoto španski upravi. Ta
človek je pospešil Janezovo zado-
vo z neko nenavadno naglino in
v dveh mesecih je bil nedolžni
obtoženec že na smrt obsojen od
ravno tistih ljudi, ki so v božne-
ših in jokavih razpravah vedno
zahtevali, da se smrtna kazen od-
pravi!

Pater Franc je zdaj čisto jas-
no izpraveval, da ima tukaj opa-
viti a Lopezinkom, ki je skrivaj
del še svoj plašč; in medtem, kon-
porabljati svojo veliko moč, da
jo je s tako materinsko skrbjo bi
se mu hudoobi načrti porečili.

Vendar patru pogum ni upadel,
ampak v svoji ljubezni do nedolž-
nega obsojenca in prevzet od tiste
svete nevolje, ki jo vzbudi v plem-
enitem sren krivičnika kazen, se
je zatekel k svoji sestri, vdovi
grofici Bardiri; to je bil njegov
zadnji up. Ta izvrstna in usmilje-
na gospa je imela na vseh krajih
mogočne prijatelje, ki si jih je
pridobila deloma s svojim dobrim
in poštenim srem, deloma z bi-
strim razumom in globoko iz-
obrazbo, še več pa, ker so imeli
spoštovanje pred imenitnostjo
njene rodovine in pred njenim
bogastvom. Njen mož je bil dolgo
čas v visokih diplomatskih slu-
žbah.

Grofica je bila veliko mlajša od
patra in ga je zelo spoštovala, če
prav ga je videla samo enkrat v
življenju. Ob neki priliki so ho-
teli napraviti pojedino, na kateri
naj bi se zbrala vsa imenitna go-
spoda te rodovine. Zmenili so se
za čas in kraj in edini kapucin je
rekel, da ne pride. Toda superior
njegovega samostana mu je velel,
da mora iti k sorodnikom; pater
ni znil besede in se je odpravil
na pot. Bos in v zakrpani obleki
je prišel v hišo svojih očetov. Vsi
so ga sprejeli ljubeznivo in spošt-
ljivo ter odkazali so mu pri mizi
prvo mesto; a komaj je juho po-
kusil, se je že vzdignil od mize in
odšel iz jedilnice, ne da bi žgnil
besedico. Vse se je zavzelo, nihče
ni vedel, zakaj je odšel; pričako-
vali so, da pride vsak čas nazaj
in zopet zavzame svoje mesto;
čas je pohlajal, menih pa le ni
bilo. Iskali so ga po vsej hiši ter
nazadnje so izvedeli pri vratarju
da je pred pol ure zapustil hišo
in dal njemu za slovo svetinčico
Materne božje.

En stričnik je hitro šel na po-
što, ki je ravno imela oditi, in na
najvišjem mestu postnega voza,
med stranjani, skatljani in dru-
go prtljago je zagledal patra, ki
je potrepljivo čepel na nezlo-
nem prostoru.

"Pa, stric Francišek, ali ne gre-
ste na obed?" mu zakliče strič-
nik od spodaj.

In pater mirno odgovori od
zgoraj:

"Saj sem že bil, dragi moj, saj
sem že bil... Rekli so mi, da naj
pridem k vam, no, zdaj sem pa
bil."

"Ampak, stric Francišek, ko
vas pa čakajo!"

"Tiho bodi, v nebesih bodemo
imeli več časa za take stvari..."

Čudno! Nihče izmed te gospode
ni bil razžaljen, ker se je menih
tako čudno poslovil in tudi sme-
jal se ni nihče zaradi tega; vsi se
razumeli duha, ki ga je vodil in
mu niso delali krivice. Doma v
samostanu pa ni šlo tako gladko;
superior ga je posvaril; ni si mo-
gel kaj, da se mu ne bi smejal,
pa vendar zraven tudi čutil, ter
mu je rekel:

"Ampak, pater Francišek, za
božjo voljo!... Bodite svet, v
imenu božjem, ampak čuden mi
nikor ne bode!"

Grofica je sprejela brata s se-
strsko ljubeznijo in obhajala jo
je zdaj jeza, zdaj usmiljenje, ko
je pazno poslušala, kar ji je pra-
vil o Janezovi nesreči.

"Moj Bog, kakšna krivica!"
je glasno vzklila, ko je pater
svoje poročilo končal. "Ta ne-
dolžni ne sme umreti, tega ne
smemo pustiti! Pa zdaj nimam v
Madridu nobenega človeka; s te-
mi ljudmi, ki zdaj komandirajo,
nimam nobene zveze... Vse eno-
pisala bom... pa kdo se zmeni za
pismo; nihče si ne bo zastoj si-
tnosti delal... Po krivici na smrt
obsojen!... Strah! Moj Bog, kaj
naj storim!..."

In dobro grofico je čisto pre-
vezelo usmiljenje, nevolja in skrb,
in solze so ji zalile oči. Začela je
premišljevali. Pater ni mogel pri-
krivati strahu in nemira, pa jo je
gledal in premikal ustnice, kakor
da moli; morda je res molil.

Kar je grofica skočila na noge,
tako živahno, kakor da ima pet-
najst let, in je vzklila z odlo-
nim glasom:

"Jutri grem v Madrid in izpro-
sim pomiloščenje za tega člove-
ka!"

"Gospa" priponni strahoma
neki gospod, ki je bil zraven, "v
teh razmerah je tako popotovanje
predzgod!"

"Mar bo to moja prva predz-
nost?"

"Ne, gospa; ampak lahko se
zgodi, da bo grofica Bardira od
teh ljudi zavrnjena in to bi težko
prenesla."

"Gospod" odgovori grofica in
pokane na kramo razpelo iz slo-
move knji, ki je vnelo vrh knji-
ne podloge na steni, "ta je bil

Bog in se je pustil križati, da je
odrešil grešnega človeka..."

Tedaj je kapucin zavrnil svojo
suhlo postavo in — nezasišano od
njega — stegnil roke proti sestri
in rekel eno samo besedo:

"Sestra!"

Grofica je res odšla v Madrid;
a dnevi so minevali in nobene no-
vice ni bilo od nje; in že je zasi-
jal zadnji dan, lep in jasen, toda
žalosten in tihi, kakor izraz neiz-
merne bolečine na mladim in le-
pem obličju. Ljudje so šli po uli-
cah tiho in resno, le malo voz je
motilo mir s svojim drdranjem.

Razpoloženje duha je kakor ste-
klo, skozi katero gledamo stvari
in jih vidimo zdaj mračne, zdaj
v rožnati barvi; skoraj se je zde-
lo oni dan, da so se ptice prene-
hale s svojim žvrgolenjem in
gozd s šumenjem vrhov. Le sem-
tertja e bilo videti par črno oble-
čenih moških s črnimi košaricami,
na katerih je bilo naslikano go-
reče sree, znamenje usmiljenih
bratov; hodili so po ulicah in ža-
lostno klicali:

"Za dušo obsojenčeve!"

Kapucin ni pravil Janezu ničesar
o prošnji za pomiloščenje, za-
kaj njegova udanost ni potrebo-
vala nobenih upov, da bi se nanje
opirala. Ta duša, ki jo je vodil
krščanski nauk in krepila vera,
je vzdihovala po tolažbi smrti in
ni hrepelala po zemeljskih upih.

Mirnega duha, čeprav telesno po-
trti, je bil Janez podoben popot-
niku, ki se ob zori napravi na vi-
soko goro in čuti, da mu utrjuje-
nost zmaluje ude; toda duša nje-
gova začuti moč in sveta misel ga
prevzame, da se vrže v prah pred
Gospodom in prosí blagoslova, ki
ga Bog vsak dan pošilja po svo-
jem poslanca — oživljateljem solu-
ci.

Tedaj pozabi na ves trud pred
to mislijo, ki je obenem sladka in
otožna, ki se duša v njo potopi, a
ne vtone, ki z mehko silo nese
duha od svetih želja do nebeske
sreče. Takrat slabotno telo neha
tožiti in čuti se samo še močnega
duha, ki zavzame svoje mesto v
čem čudovitem zboru, ki zna v
največji raznovrstnosti ustvariti
najlepšo skladnost; v tej neizmer-
ni godbi se bratijo grenka žalost
in veseli smeh, žalostni vzdihli in
sladka otožnost, da ustvarijo eno
samo pesem tolažbe in blaženosti.
Bog...

Tako je Janez čutil, da mu ud-
je trepeteje v nemiru; toda nje-
gova duša, čista vsakega greha in
prosta vseh dvomov, mu je pokoj-
no sijala iz oči in izrekala po
ustih sladke upe, svojo oporo. To-
da čeprav se telo človekovo zgru-
di, krščanska duša ne omaguje;

ona je z nebes, telo pa je, ohi od
zemlje...

"Pater", je rekel Janez meni-
hu, ki se skoraj ni ločil od njega,
"zdaj pred smrtno uro vidim vse
drugače. Ozrem se nazaj in se
prestrašim, pogledam naprej in se
utolažim. Zdaj me življenje na-
vdaja z grozo in v smrti je moje
upanje."

"Sinko moj", odgovori kapu-
cin, "sveti Duh pravi, da je dan
smrti več kakor rojstni dan; prvi
je začetek trpljenja, drugi pa
konec; pravičenemu je smrt kakor
spanje in grob kakor zibel."

Janez je nekoliko trenutkov
molčal, ko je slišal menihove be-
sede; nato je rekel z globoko o-
tožnostjo:

"Ko gremo s tega na oni svet,
če morje široko moramo;
morda zato gradijo
v podobni barke zibiko!..."

Sklenil je roke in oči široko od-
prl ter se zagledal v tla; kakor da
tam nekaj bere, je pristavil:

"Samo tega še čakam, da mi
pripravijo grob... Tukaj ni ničesar
več zame; ker upam, da dobim
vsega tam gori. — Zdaj se spomi-
njam — tako se mi zdi kakor
kakšna godba, ki prihaja iz da-
ljave —, ko sem bil še fantek in
me je imel stric pri sebi. Koliko
muk! Koliko tepež! Koliko truda
in solza! Kako malo veseleja!
To je bilo življenje! In kadar sem
šel leč, da se spočijem, kakšno ve-
selje! To že ni bilo življenje, tudi
spanje ne, ampak umiranje! —

Vedno se mi je sanjalo o materi;
prijokala se je ubožica in potlej
sem jokal še jaz, ker mi je bilo
tako hudo!... Tista nedolžnost
otroška! Nekdaj sem spravljal za-
no košček kruha — in ona ga ni
marala, ker je bil grenak; zmogli
sem ga s svojimi solzami... Vča-
silih mi je rekla: "Ali so te tepli,
ljubo dete?" "So me, so!" "Ni-
kar se ne joči, otročiček, da se
stric ne zbudi; daj, daj, moli, mo-
li; stric se bo zbudil." In sem mo-
lil ž njo... Kako je že bilo?...

"Prisrčna moja mamica! Legel
bom spat. Če smrt me pokliče ne-
nadoma in ne bi več mogel izreči
tega, rečem že zdaj: Jezus, Mari-
ja, Jožef! — Oče, ali je res, da
moram tudi takrat, ko grem s te-
ga sveta, reči: Jezus, Marija, Jo-
žef?"

"Da, sinko moj", je odgovoril
pater zelo ganjen; "saj te bo Je-
zus vodil, in Marija in Jožef te
bosta sprejela pri nebeskih vr-
ti."

"Jaz ne vem, kako naj jim re-
čem... Ali! Jezusu bom dal svo-
je grehe, da jih sodi, Mariji pa
solze, da jih presteže... O, da

sem znal takrat moliti!... Pa ni-
sem molil drugega, kakor to mo-
litvico, pa še to samo v sanjah...
Seveda, kdaj sem pa videl svojo
mater kakor v sanjah!... Zdaj
jo bom pa vedno videl, večno...
Neko noč me je mati poljubila;
preplašen sem se zbudil, in ko
sem čutil moko na čelu, sem mi-
slil, da je bilo res... Pa je bil
stričev psiček, ki me je lizal po
obrazu... Uboga živalica! Kaj bo
zdaj ž njo, ko ne bo več mene
imela!... Pater!" je pristavil in
v očeh se mu je videla boječnost
in nepopisna nežnost. "Vi ste ta-
ko dobri, vsega sveta se spomi-
njate, spomnite se še mojega ubo-
gega psička!..."

V tem hipu so patra poklicali
ven in nekdo mu je izročil brzo-
jav iz Madrida. Poslala ga je gro-
fica Bardira; bila so samo te be-
sede: "Pomiloščenje obljubljeni.
Skrbi, da se izvršitev zavleče!"

Kapucin, ki mu je Janezova
prisrčna preprostost srce tegala,
se je vrnil v celico poln upanja.
Po par ovinkih je rekel obso-
jenen:

"Usmiljenje božje je veliko in
On dostikrat pomoli desko člove-
ku, ko se že potaplja... Tako
more tudi tebi mahoma vrniti živ-
ljenje, ki že čutiš diš smrti."

"Živeti! Živeti!" je strahoma
vzklil Janez.

"Ali bi ti bilo morda žal?"

"Ne, če Bog hoče; saj bo zame
dobro. Ali mu ne bom prijetnejši,
če bo skušnja daljša?..."

(Dolje prihodušnji.)

NAZNANILLO.

Vsem članom slovenskega in-
deniškega podpornega društva
"Nada" v Sheboyganu, Wis., in
okolici se naznanja, da je bil me-
saca marca izvoljen sledeči odbor:

Predsednik: John Zoran, 1234
Erie Ave.

Podpredsednik: Anton Povšic,
515 N. Water St.

Tajnik: John Starič, 1022 Wis-
consin Ave.

Podtajnik: Frank Slapinšek,
1102 N. S. St.

Blagajnik: Frank Bobuč, 618
Jefferson Ave.

Načelnik: John Radovan.
Podnačelnik: Frank Merklje.

Pregledovalci knjig: John Pro-
sen, Jos. Per in Anton Ritel.

Zastavonoša: za ameriško za-
stavo Alojzij Borštnar, za dru-
štveno pa Ignacij Kostelec.

Vratar: Anton Markelc.
Vse v Sheboyganu, Wis.

Vse dopisi, tikajoči se društve-
nih zadev, naj se pošiljajo na na-
slov glavnega tajnika. Na privat-
na to je neuradna pisma se ne od-
govarja.

John Zoran, predsednik.

BOLEČINE V HRBTU,
BOLEČINE NA STRANEH,
REVMATIZEM,
OHROMELOST KOSTI,
ZRAĐANJE V KRIŽU,
ZRAĐANJE V HRBTU,

ene vspešno zdravilo, ki se
imenuje

REMO

ŽLIČNO ZDRAVILO
PROTI-PROTINSKO

Ena steklenica stane en
dolar, tri steklenice \$2.80,
šest steklenic, vspešno in po-
palno zdravljenje celo pri
zanemarnjenih slučajih, celo
zdravljenje stane \$5.00 a po-
štino vred.

"Vi lahko pišete meni a
ozirno na katerokoli bolezen
in prejeli boste najboljši po-
jamilo in ostalo bo popolno-
ma tajno."

NAROČILO.

steklenice REMO PROTI-
PROTINSKO ŽLIČNO

ZDRAVILO in priložim
\$... in... centov,

Ime _____
Naslov _____
Tem potom naročam...

Želim izvedeti za naslov svojega
prijatelja FRANKA STARI-
NA. Doma je iz vasi Gradec,
fara St. Janž in Dolenskem.

Pred dvema letoma sva bila
skupaj v New Alexandria, Pa.,
in zdaj mi ni znano, kje se na-
haja. Prosim ga, da se mi javi,
ker poročati mu imam nekaj
važnega, kar bo v njegovo ko-
rist. — Frank Vidmar, 713
Haugh St., Indianapolis, Ind.

(9-10-4)

SLOVENKA

dobi dobro službo za kuhinjska
in hišna dela. Plača dobra. Vpra-
šajte pri:

F. P.,
1315 E. 53. St., Cleveland, Ohio.
(7-10-4)

Rojakom v Ely, Minn. in okolici!

Ker so se slednji časi začeli malo bati nekateri rojaki, posebno oni, kateri še niso
ameriški državljani, da bi jim ameriška vlada zaplenila denar in premoženje v slučaju
vojne z Avstrijo, zatorej tukaj pojasnujemo, da vlada že večkrat omenila, da kaj tace-
ga se ne boče nikoli v Ameriki zgodilo. Brez skrbi torej vlagajte svoje prihranke v ameri-
ške banke, ker so sedaj bolj solidne kakor katere druge banke na svetu.

Naša banka je pod strogim državnim nadzorstvom, pregledana je večkrat na leto
po državnih strokovnjakih, zadnji pregled je bil dne 1. marca 1917. Zatorej se Vam
uljudno priporočamo za nadaljnje vloge,

